

nærgaaende osv. Det kan jo være, at naar Finantsloven ikke anviser Tillæget, enkelte af disse Embedsmænd ikke ville anlægge Sag. Vedtages altsaa Endringsforslaget, gjøre vi det lettere for Embedsmændene, men ved at faste det, affære vi ikke Embedsmanden den Ret, han mulig efter Loven kan have; en saadan kunne vi ikke affære ham; men Paakjendelsen af, om denne Ret er tilstede, og hvorvidt den strækker sig, om den gaaer saa vidt, som den ærede Justitsminister og min ærede Side-mand tilhøre (Brock) paaftaae, eller om den kun gaaer saa vidt, som jeg troer — jeg gjen-tager det — dette Spørgsmaal, er der nu engang sat Andre til at afgjøre end vi.

Carlson: Den sidste Talers Ytringer om Domstolenes Competence ligeoverfor de Beslutninger, som Rigsdagen maatte tage med Hensyn til, hvad der opføres paa Finantsloven eller ikke, give mig dog Anledning til nogle Bemærkninger. Jeg kan ikke, i det Omfang allens-fals, hvori den ærede Landsthingsmand syntes at ville tillægge Domstolene Ret, være enig med ham. Vedkommende Paragraf, der er § 52 i Grundloven, som jeg med Formandens Tilladelse skal oplæse, lyder saaledes: „Paa hver ordentlig Rigsdag, strax efterat samme er sat, fremlægges Forslag til Finantsloven for det følgende Finantsaar, indeholdende et Over-slag over Statens Indtægter og Udgifter. Fi-nantslovsforslaget behandles først i Folkethinget. Forinden Finantsloven er vedtagen, maae Skatterne ei opkræves. Ingen Udgift maa afholdes, som ikke har Hjemmel i samme.“ Jeg mener, at efter denne Paragraf i Grund-loven er Rigsdagens formelle Ret til at ind-føre i eller udslette af Finantsloven, hvad den vil, aldeles ubegrændset; den bliver allens-fals kun faktisk begrændset ved den Omstændighed, at Rigsdagen skal enes med Regjeringen, dersom Finantsloven skal udkomme, men med Hensyn til den formelle Side er Retten aldeles ube-grændset. Hvis altsaa nu Rigsdagen udtrykkeligt udsletter f. Ex. en Lønning til en Em-bedsmand paa Finantsloven, og Kongen stad-fæster Finantsloven, saa nærer jeg ikke den ringeste Tvivl om, at Domstolene ikke kunne i Henhold til en bestaaende Lov tilbømme denne

Embedsmand nogen Lønning, og det efter min Mening af den ganske simple Grund, at den Ret, som Grundloven tillægger Rigsdagen, ikke kan indskrænkes igjennem en Lov. Jeg troer, at selv om Rigsdagen i Forening med Regje-ringen vilde give en Lov, der udtrykkeligt til-lagde Domstolene den omhandlede Ret, saa vilde den være ughlbid ligeoverfor Grundlovens Bestemmelse. Hvis det forholdt sig anderledes, saa havde vi et Normalbudget, og saa vilde alle de Udgifter, som flyde af bestemte Love, kun kunne opføres paa Finantsloven til Underret-ning for Rigsdagen, men ikke paa nogen Maade til Votering. Derimod mener jeg, at enhver Post, som opføres paa Finantsloven, maa op-føres til Votering, og naar den opføres til Votering, maa man kunne sige Ja eller Nei. Det er min Betragtning af Rigsdagens for-melle Ret. Der er naturligviis aldeles ingen Tvivl hos mig om, at just naar man har en saa ubegrændset formel Ret, kan man i Virke-ligheden, i Realiteten, misbruge den, og det er derfor ogsaa min bestemte Mening, at i alle tvivlsomme Tilfælde bør Rigsdagen være meget forsigtig i Brugen af en saadan Ret; men at den har en saadan Ret, og at Domstolene indenfor Grændserne af denne ere inkompetente, det nærer jeg ikke den ringeste Tvivl om.

Madvig: Den ærede Landsthingsmand ved min høire Side (Brock) har overladt mig Ordet for at gjøre et Par Bemærkninger med Hensyn til det sidst berørte Punkt, for at man siden kan komme tilbage til Sagen. Jeg fastholder aldeles, hvad jeg har sagt. Domstolene have den meest ubestribelige Ret til at afgjøre stridige Retsspørgsmaal om Statens Forplig-telser. Ved Finantsloven bevilge vi Regjerin-gen Midler til at styre Staten og til at af-gjøre Statens Forpligtelser; men hvilke For-pligtelser der ere af Kontraktmæssig Art, det bliver, naar der er Splid, afgjort af Dom-stolene. Man siger, at derved opstaaer der et Slags Normalbudget. Ja, hvad enten det staaer i Loven eller ikke, er der et Normal-budget, forsaavidt Rigsdagen ikke, uden at gjøre en Statsbankerot eller at sætte sig i Modset-ning til Retten, kan nægte visse Summer. Det gjælder jo f. Ex. om Alt, hvad der med-